

Εσπερινός της Συγχωρήσεως στη Βέροια

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας

Την Κυριακή της Τυρινής το εσπέρας ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων χοροστάτησε στον Εσπερινό της Συγχωρήσεως και κήρυξε το θείο Λόγο στον Ιερό Ναό Οσίου Αντωνίου, πολιούχου Βεροίας.

Συγχοροστάτησαν οι Θεοφιλέστατοι Επίσκοποι Πράχovas κ. Τιμόθεος και Δομενίκου κ. Αθηναγόρας, ο οποίος νωρίτερα χοροστάτησε στον Εσπερινό της Συγχωρήσεως στον Μητροπολιτικό Ιερό Ναό Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Ναούσης.

Στο τέλος του Εσπερινού ο Σεβασμιώτατος ανέγνωσε την συγχωρητική ευχή και ζήτησε πρώτος συγχώρηση για τυχόν λάθη και παραλείψεις του στην άσκηση της διακονίας του, ενώ ευχήθηκε σε όλους «καλή Σαρακοστή».

Ομιλία Σεβασμιωτάτου

«Ἐγκρατεία τὴν σάρκα, ταπεινώσαι πάντες σπουδάσωμεν».

Μέ αὐτή τὴν προτροπή ἀπευθύνθηκε πρὸ ὀλίγου ὁ ἱερός τῆς Ἐκκλησίας ὑμνογράφος πρὸς ὅλους ἐμᾶς πού, ἀκολουθώντας τὴν εὐσεβῆ παράδοση τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας προετοιμαζόμεθα γιὰ νὰ εἰσέλθουμε ἀπὸ αὔριο στό μέγα τῆς νηστείας πέλαγος, γιὰ νὰ εἰσέλθουμε στὴν περίοδο τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, στὴν περίοδο τῆς προετοιμασίας γιὰ τὰ Πάθη καὶ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας.

Καί δέν εἶναι ἀσφαλῶς τυχαῖο τό γεγονός ὅτι ἡ προτροπή αὐτή ἀρχίζει μέ μία λέξη, μέ μία ἀρετή, τήν ὁποία καλούμεθα νά ἀσκήσουμε καί νά ἀποκτήσουμε, γιατί εἶναι καθοριστική γιά ὅλη τήν πνευματική μας πορεία. Εἶναι καθοριστική ὄχι μόνο γιά τήν πρόοδό μας στό στάδιο τῶν ἀρετῶν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἀλλά καί γιά τήν πνευματική πρόοδό μας σέ ὅλη μας τή ζωή.

Καί ποιά εἶναι ἡ λέξη καί ἡ ἀρετή αὐτή; Εἶναι ἡ ἐγκράτεια.

«Ἐγκρατεία τήν σάρκα, ταπεινῶσαι πάντες σπουδάσωμεν». Ἄς ἀγωνισθοῦμε ὅλοι νά ταπεινώσουμε τή σάρκα μας μέ τήν ἐγκράτεια.

Τί εἶναι ὅμως ἡ ἐγκράτεια;

Τήν ἀπάντηση μᾶς τήν δίδει ἀπλά καί κατανοητά ὁ μέγας πατήρ καί θεολόγος τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός λέγοντας: «Ἐγκρατεία ἐστίν ἀμαρτίας ἀναίρεσις, παθῶν ἀπαλλοτριώσις, σώματος νέκρωσις ..., ζωῆς πνευματικῆς ἀρχή, τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν πρόξενος».

Ἡ ἐγκράτεια δηλαδή εἶναι αὐτή πού ἀκυρώνει καί καταργεῖ τήν ἀμαρτία, αὐτή πού μᾶς ἀπομακρύνει καί μᾶς ἀποξενώνει ἀπό τά πάθη. Εἶναι ἀκόμη νέκρωση τοῦ σώματος μέχρι ἀκόμη καί αὐτά τά φυσικά πάθη καί τίς ἐπιθυμίες. Εἶναι ἡ ἀρχή τῆς πνευματικῆς ζωῆς καί ἡ πρόξενος τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν.

Ἐγκράτεια εἶναι, γιά νά τό ποῦμε μέ μία φράση, ἡ ἀρετή καί ἡ μέθοδος ἐκείνη πού μᾶς βοηθᾷ νά κυριαρχοῦμε ἐμεῖς στόν ἑαυτό μας, στήν ψυχή καί τό σῶμα μας, καί νά μὴν γινόμεθα ἔρμια τῶν ἀδυναμιῶν, τῶν παθῶν, τῶν ἐπιθυμιῶν ἢ τῶν ἡδονῶν καί τῶν προκλήσεων τοῦ κόσμου.

Ἐγκράτεια εἶναι νά κρατοῦμε ἐμεῖς τό πηδάλιο τῆς ζωῆς μας καί τῆς ψυχῆς μας καί νά μὴν ἀφήνουμε τό πλοῖο νά παρασύρεται ἀπό τίς τρικυμίες οὔτε νά ἐλκύεται ἀπό ὅσα εὐχάριστα καί διασκεδαστικά συναντᾷ στή διαδρομή, οὔτε ἀκόμη νά ἐνδίδει στή ραθυμία καί τήν ἀδιαφορία καί χάνει τόν στόχο καί τόν προορισμό του.

Ὁ Θεός μᾶς ἔπλασε ἀπό πηλό, ἀλλά κατ' εἰκόνα καί καθ' ὁμοίωσίν του. Μᾶς ἔδωσε δηλαδή τή δυνατότητα νά τόν ὁμοιάσουμε, ἀξιοποιώντας τό χάρισμα τοῦ «κατ' εἰκόνα» καί τήν πνοή ζωῆς τήν ὁποία ἐνεφύσησε μέσα μας.

Ἄν ἀφήσουμε τόν πηλό νά κυριαρχήσει, ἄν ἀφήσουμε τήν ὕλη νά μᾶς κατευθύνει, τότε δέν θά μπορούμε νά ἐλέγξουμε τήν πορεία μας, πού θά εἶναι καταστροφική, ὅπως ἦταν καί τῶν πρωτοπλάστων, οἱ ὁποῖοι ἐνέδωσαν στήν ἐπιθυμία νά δοκιμάσουν τόν ἀπαγορευμένο καρπό πού τοῦς προσέφερε ὁ ὄφις, καί τελικά στερήθηκαν τόν παράδεισο καί τήν κοινωνία μέ τόν Θεό, γιατί δέν ἀξιοποίησαν τήν ἐγκράτεια.

Κάποιοι νομίζουν ὅτι ἡ ἄσκηση τῆς ἐγκρατείας καί ἡ πνευματική ζωή εἶναι δύσκολη υπόθεση, γιατί χρειάζεται ἀγώνας, γιατί ἀπαιτεῖται προσπάθεια, γιατί εἶναι ἀπαραίτητο νά ἐπιβληθεῖς στόν ἑαυτό σου, γιά νά μὴν φᾶς κάποιες τροφές, γιά νά μὴν ὀργισθεῖς, ἀκόμη καί ὅταν ἀδικεῖσαι, γιά νά μὴν κατακρίνεις, γιά νά μὴν ἀφήνεις τόν ἑαυτό σου νά ἄγεται καί νά φέρεται ἀπό τίς ἐπιθυμίες του. Εἶναι ὄντως δύσκολη υπόθεση ἡ ἐγκράτεια, ἀλλά ὅποιος ἀγωνίζεται γιά νά νικήσει μέ τήν ἐγκράτεια τόν ἑαυτό του καί νά ταπεινώσει τό σῶμα του, αὐτός ἔχει τή χάρη καί τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ.

Ἀντίθετα, ὅπως δέν ἀσκεῖ τήν ἐγκράτεια καί ἀφήνει τόν ἑαυτό του ἐλεύθερο καί ἀνεξέλεγκτο, αὐτός ἀντιμετωπίζει ἄλλες δυσκολίες. Γιατί οὔτε ἡ ὀργή ἔχει τέλος, οὔτε ἡ πλεονεξία, οὔτε ἡ γαστριμαργία, οὔτε ἡ κατάκριση οὔτε οἱ ἄλλες ἀδυναμίες καί ἁμαρτωλές ἐπιθυμίες. Γι' αὐτό καί ἂν ὑποχωρήσουμε μία φορά σέ κάποια ἀπό

αυτές και ενδώσουμε, τότε μάς πιέζει νά υποχωρούμε ὄλο και περισσότερο, νά ἐνδίδουμε κάθε φορά και ἀκόμη πιό πολύ και τελικά καταντούμε δέσμοι τῶν παθῶν μας, χωρίς νά μπορούμε νά ἀνταποκριθοῦμε στίς ἀπαιτήσεις τους.

Γι' αὐτό ἄς ἀκούσουμε τήν προτροπή τοῦ ἱεροῦ ὑμνογράφου. Ἄς ἀκούσουμε τούς λόγους τοῦ ἱεροῦ πατρός, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, ὁ ὁποῖος μάς συστήνει τήν ἐγκράτεια ὡς ἀρχή τῆς πνευματικῆς ζωῆς και ὡς πρόξενο τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν τά ὁποῖα ὑπόσχεται ὁ Θεός, και ἄς ἀγωνισθοῦμε νά ἀποκτήσουμε τή μεγάλη αὐτή ἀρετή, μέ τή βοήθεια τῆς ὁποίας γινόμεθα, ὅπως λέγει και πάλι ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, «ναός Θεοῦ», ἐπειδή δέν ὑπάρχουν οἱ γήινες μέριμνες πού διασποῦν τόν νοῦ μας και μάς στεροῦν ἀπό τή διαρκή μνήμη τοῦ Θεοῦ, ὥστε νά ἀξιωθοῦμε και ἐμεῖς «ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ» νά ἐορτάσουμε τά Πάθη και τήν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας και νά ἀναστηθοῦμε μαζί του.

